

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

21. siječnja 2015. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 93/13/EEZ – Ugovori između trgovaca i potrošača – Hipotekarni ugovori – Ugovorne odredbe o zateznoj kamati – Nepošteni uvjeti – Hipotekarni ovršni postupak – Smanjenje visine kamate – Nadležnost nacionalnog suda“

U spojenim predmetima C-482/13, C-484/13, C-485/13 i C-487/13,

povodom zahtjevâ za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koje je uputio Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Marchena (Španjolska), odlukama od 12. kolovoza 2013., koje je Sud zaprimio 10. rujna 2013., u postupcima

Unicaja Banco SA

protiv

Joséa Hidalgo Ruede,

Marije del Carmen Vega Martín,

Gestión Patrimoniala Hive SL,

Francisca Antonija López Reine,

Rose Marije Hidalgo Vega (C-482/13),

i

Caixabank SA

protiv

Manuela Marije Ruede Ledesme (C-484/13),

Rosarija Mese Mese (C-484/13),

Joséa Labelle Crespa (C-485/13),

Rosarija Márqueza Rodríguez (C-485/13),

Rafaela Gallarda Salvata (C-485/13),

Manuele Márquez Rodríguez (C-485/13),

* Jezik postupka: španjolski

Alberta Galána Lune (C-487/13),

Dominga Galána Lune (C-487/13),

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano, predsjednik vijeća, S. Rodin, E. Levits (izvjestitelj), M. Berger i F. Biltgen, suci,
nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 10. rujna 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za društvo Unicaja Banco SA, J. Almoguera Valencia, *abogado*,
- za društvo Caixabank SA, J. Rodríguez Cárcamo i B. García Gómez, *abogados*,
- za španjolsku vladu, A. Rubio González i S. Centeno Huerta, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, J. Rius, M. van Beek i G. Valero Jordana, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 16. listopada 2014.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 6. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.).
- 2 Zahtjevi su upućeni u okviru spora između društva Unicaja Banco SA (u daljnjem tekstu: Unicaja Banco), s jedne strane, i J. Hidalgo Ruede, M. del Carmen Vega Martín, društva Gestión Patrimonial Hive SL, F. A. López Reine i R. M. Hidalgo Vega, s druge strane, te društva Caixabank SA (u daljnjem tekstu: Caixabank) i, kao prvo, M. M. Ruede Ledesme i R. Mese Mese, kao drugo, J. Labelle Crespa, R. Márqueza Rodríguez, R. Gallarda Salvata i M. Márquez Rodríguez, te, kao treće, A. Galána Lune i D. Galána Lune u vezi s naplatom neplaćenih dugova na osnovi ugovorâ o hipotekarnom zajmu sklopljenih između tih stranaka glavnog postupka.

Pravni okvir

Direktiva 93/13

- 3 U članku 1. stavku 2. Direktive 93/13 propisano je:

„Ugovorne odredbe koje su odraz obaveznih zakonskih ili regulatornih odredaba i odredaba ili načela međunarodnih konvencija u kojima su države članice ili Zajednica stranke, posebno u području prijevoza, ne podliježu odredbama ove Direktive.“

4 Članak 3. stavak 1. te direktive glasi kako slijedi:

„Ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.“

5 U članku 4. stavku 1. spomenute direktive navodi se:

„[...] nepoštenost ugovorne odredbe procjenjuje se tako da se u obzir uzimaju priroda robe ili usluga na koje se ugovor odnosi u vrijeme kada je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora ili nekog drugog ugovora o kojem on ovisi.“

6 U članku 6. stavku 1. Direktive 93/13 određeno je:

„Države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba.“

7 Prema članku 7. stavku 1. spomenute direktive:

„U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koje prodavatelji robe i pružatelji sklapaju s potrošačima.“

Španjolsko pravo

8 U španjolskom pravu zaštita potrošača najprije je bila osigurana putem Općeg zakona 26/1984 o zaštiti potrošača i korisnika (Ley General 26/1984 para la Defensa de los Consumidores y Usuarios) od 19. srpnja 1984. (BOE br.°176 od 24. srpnja 1984., str. 21686.).

9 Opći zakon 26/1984 zatim je izmijenjen Zakonom 7/1998 o općim uvjetima ugovora (Ley 7/1998 sobre condiciones generales de la contratación) od 13. travnja 1998. (BOE br.°89 od 14. travnja 1998., str. 12304.), kojim je Direktiva 93/13 prenesena u španjolsko nacionalno pravo.

10 Te odredbe kodificirane su Kraljevskim zakonodavnim dekretom 1/2007 o izmjeni Općeg zakona o zaštiti potrošača i korisnika i ostalih dopunskih zakona (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) od 16. studenoga 2007. (BOE br.°287 od 30. studenoga 2007., str. 49181.).

11 Članak 83. Kraljevskog zakonodavnog dekreta 1/2007 glasi:

„1. Nepošteni uvjeti su ništetni i smatra se da nisu bili ugovoreni.

2. Dio ugovora koji je ništetan izmjenjuje se u skladu s člankom 1258. Građanskog zakonika i načelom dobre vjere.

U tu svrhu sud koji je proglasio spomenute uvjete ništetnima izmjenjuje ugovor i ovlašten je, ako ugovor nastavi važiti, ublažiti prava i obveze stranaka te posljedice njihove nevaljanosti, ako je za potrošača i korisnika nastala znatna šteta. Sudac može proglasiti ugovor nevaljanim samo ako njegove preostale odredbe stranke dovode u neravnopravan položaj koji se ne može otkloniti.“

12 Nakon donošenja presude Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164) španjolsko zakonodavstvo o zaštiti potrošača izmijenjeno je Zakonom 1/2013 o mjerama za jačanje zaštite hipotekarnih dužnika i o restrukturiranju duga te socijalnoj najamnini za stanovanje (Ley de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social) od 14. svibnja 2013. (BOE br. 116 od 15. svibnja 2013., str. 36373.). Taj je zakon, među ostalim, izmijenio određene odredbe Zakona 1/2000 o parničnom postupku (Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil) od 7. siječnja 2000. (BOE br. 7 od 8. siječnja 2000., str. 575.).

13 U skladu s tim, članak 552. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, kako je izmijenjen člankom 7. stavkom 1. Zakona 1/2013, određuje:

„Ako sud ocjeni da se jedan od uvjeta koji su dio osnove za određivanje ovrhe iz članka 557. stavka 1. može smatrati nepoštenim, saslušat će stranke u roku od pet dana. Nakon njihovog saslušanja sud donosi odgovarajuću odluku u roku od sljedećih pet dana, u skladu s člankom 561. stavkom 1. podstavkom 3.“

14 Članak 7. stavak 3. Zakona 1/2013 dodao je točku 3. članku 561. stavku 1. Zakona o parničnom postupku, koji glasi kako slijedi:

„Ako se utvrdi da su jedan ili nekoliko uvjeta nepošteni, u rješenju koje se donosi odlučuje se o posljedicama takvog utvrđenja, na način da se odredi da nije moguće pristupiti ovrsi ili da se naloži ovrha bez primjene uvjeta koji se smatraju nepoštenima.“

15 Člankom 7. stavkom 14. Zakona 1/2013 izmijenjen je članak 695. Zakona o parničnom postupku tako da se navodi da je postojanje nepoštenih uvjeta razlog za prigovor, kako slijedi:

„1. U postupcima iz ovog poglavlja prigovor protiv ovrhe koji podnese ovršenik prihvatit će se samo ako se temelji na sljedećim razlozima:

[...]

4. nepoštenosti ugovorne odredbe koja je osnova za ovrhu ili kojom se određuje dospjeli iznos.“

16 Člankom 3. stavkom 2. Zakona 1/2013 također je izmijenjen članak 114. Hipotekarnog zakona (Ley Hipotecaria) tako da mu je dodan treći podstavak, koji glasi kako slijedi:

„Zatezna kamatna stopa za zajmove ili kredite radi kupnje nekretnine za vlastito stanovanje, koji su osigurani hipotekama zasnovanima na tom stanu, ne može biti viša od trostrukog iznosa zakonske kamate i može se obračunavati samo na nepodmireni iznos glavnice. Na tu zateznu kamatu ne može se ni u kojim okolnostima obračunavati kamata, osim u slučajevima predviđenima u članku 579. stavku 2. točki (a) Zakona o parničnom postupku.“

17 Konačno, drugom prijelaznom odredbom Zakona 1/2013 dodaje se:

„Ograničenje zatezne kamate za hipoteke zasnovane na nekretnini za vlastito stanovanje, propisano člankom 3. stavkom 2., primjenjuje se na hipoteke zasnovane nakon stupanja na snagu ovog zakona.

To ograničenje također se primjenjuje na zateznu kamatu predviđenu zajmovima osiguranim hipotekom na nekretnini za vlastito stanovanje zasnovanom prije stupanja na snagu ovog zakona, ako ta kamata dopijeva nakon tog dana, kao i na one zatezne kamate koje su na taj dan dospjele, ali nisu bile plaćene.

U ovršnim postupcima ili postupcima izvansudske prodaje koji su pokrenuti i nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, te u postupcima u kojima je iznos zbog kojeg je zatraženo određivanje ovrhe ili izvansudske prodaje već utvrđen, tajnik suda ili javni bilježnik ovrhovoditelju dodjeljuje rok od deset dana za ponovno obračunavanje tog iznosa u skladu s odredbama prethodnog stavka.“

Glavni postupci i prethodna pitanja

- 18 Glavni predmeti odnose se na hipotekarne ovršne postupke koje su pokrenuli Unicaja Banco i Caixabank radi ovrhe na osnovi nekoliko hipoteka zasnovanih između 5. siječnja 2007. i 20. kolovoza 2010. za iznose u visini između 47.000 i 249.000 eura.
- 19 U predmetu C-482/13 za hipotekarni zajam vrijedila je zatezna kamatna stopa od 18%, koju je bilo moguće povećati ako bi se povećanjem revidirane kamatne stope za četiri postotna boda dobila viša kamatna stopa, pri čemu ona nije smjela prijeći godišnju nominalnu stopu od 25%. U predmetima C-484/13, C-485/13 i C-487/13 za hipotekarne zajmove vrijedila je zatezna kamatna stopa od 22,5%.
- 20 Osim toga, svi ugovori o zajmu o kojima je riječ u glavnim postupcima sadrže odredbu prema kojoj zajmodavac u slučaju da zajmprimalac ne ispuni svoje obveze plaćanja može prije prvotno ugovorenog datuma dospijeca tražiti plaćanje cjelokupnog iznosa glavnice koji nije podmiren, uvećanog za kamatu, zateznu kamatu, naknade i troškove koji su bili ugovoreni.
- 21 Između 21. ožujka 2012. i 3. travnja 2013. Unicaja Banco i Caixabank podnijeli su sudu koji je uputio zahtjeve za prethodnu odluku zahtjeve za ovrhu s osnove nepodmirenih iznosa uvećanih za zateznu kamatu predviđenu hipotekarnim ugovorima u pitanju. Taj sud u okviru tih postupaka razmotrio je pitanje jesu li uvjeti o zateznoj kamatnoj stopi i primjena te kamatne stope na glavicu koja je prijevremeno dospjela zbog kašnjenja s plaćanjem „nepošteni“ u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13.
- 22 Međutim, sud koji je uputio zahtjev u tom se pogledu nalazi u nedoumici kada je riječ o posljedicama koje treba izvesti iz nepoštene naravi spomenutih uvjeta s obzirom na drugu prijelaznu odredbu Zakona 1/2013. Ako bi spomenuti sud primijenio tu odredbu, na njemu bi bilo da ponovno obračuna zatezne kamate u skladu s trećim podstavkom te odredbe.
- 23 U tim je okolnostima Juzgado de Primera Instancia e Instrucción de Marchena odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
  1. Treba li nacionalni sud, u skladu s Direktivom Vijeća 93/13 [...], osobito s njegovim člankom 6. stavkom 1., kada utvrdi postojanje nepoštenog uvjeta koji se odnosi na zateznu kamatu kod hipotekarnih zajmova, a s ciljem da zajamči zaštitu potrošača i korisnika u skladu s načelima ekvivalentnosti i djelotvornosti, proglasiti taj uvjet ništetnim i neobvezujućim ili, suprotno tome, treba ublažiti uvjet u pogledu kamate, nalažući ovrhovoditelju ili zajmodavcu da ponovno obračuna kamatu?
  2. Ne predstavlja li druga prijelazna odredba Zakona 1/2013 od 14. svibnja 2013. jasno ograničenje zaštite interesa potrošača time što implicitno nameće sudovima obvezu da ublaže nepošteni uvjet u pogledu zatezne kamate, tako da se ponovno obračuna ugovorena kamata i održi na snazi nepoštena ugovorna odredba, umjesto da se uvjet proglasi ništetnim i neobvezujućim za potrošača?

3. Krši li druga prijelazna odredba Zakona 1/2013 [...] Direktivu Vijeća 93/13 [...], osobito njezin članak 6. stavak 1., time što onemogućava primjenu načela ekvivalentnosti i djelotvornosti u području zaštite potrošača i izbjegava primjenu sankcije ništetnosti i neobveznosti nepoštenih uvjetâ u pogledu zatezних kamata, koji su ugovoreni u hipotekarnim zajmovima sklopljenima prije stupanja na snagu Zakona 1/2013 [...]?”

24 Rješenjem predsjednika Suda od 10. listopada 2013. predmeti C-482/13 do C-487/13 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog postupka kao i donošenja presude.

25 Predmeti C-486/13 i C-483/13 razdvojeni su rješenjima predsjednika Suda od 13. ožujka i 3. listopada 2014. zbog njihovog brisanja iz registra.

O prethodnim pitanjima

26 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, u biti pita treba li članak 6. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti u smislu da mu je protivna odredba nacionalnog prava u skladu s kojom nacionalni sud pred kojim je pokrenut hipotekarni ovršni postupak mora ponovno obračunati iznose koji se duguju na temelju uvjeta u ugovoru o hipotekarnom zajmu koji predviđa zateznu kamatnu stopu koja je tri puta veća od zakonske stope, primjenjujući zateznu kamatu koja ne prelazi tu gornju granicu.

27 U tom pogledu najprije treba utvrditi da su, prema sudu koji je uputio zahtjev, uvjeti u pogledu zatezne kamate u ugovorima o hipotekarnom zajmu, u vezi s kojima su pred njim pokrenuti ovršni postupci, „nepošteni“ u smislu članka 3. Direktive 93/13.

28 U tom kontekstu treba podsjetiti da, kada je riječ o posljedicama koje treba izvesti iz utvrđenja da je odredba ugovora između potrošača i trgovca nepoštena, iz sadržaja članka 6. stavka 1. Direktive 93/13 proizlazi da su nacionalni sudovi obvezni samo izuzeti iz primjene nepoštenu ugovornu odredbu kako ona ne bi imala obvezujuće učinke na potrošača, a da pritom nisu nadležni preispitati njezin sadržaj. Naime, taj ugovor u načelu mora nastaviti vrijediti bez bilo koje druge izmjene osim one koja proizlazi iz otklanjanja nepoštenih uvjeta, ako je takav kontinuitet ugovora pravno moguć prema pravilima nacionalnog prava (presude Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, t. 65. kao i Asbeek Brusse i de Man Garabito, C-488/11, EU:C:2013:341, t. 57.).

29 Točnije, ta se odredba ne može tumačiti na način da se njome nacionalnom sudu omogućava da, u slučaju da utvrdi nepoštenost odredbe o ugovornoj kazni u ugovoru između trgovca i potrošača, smanji iznos kazne stavljene na teret potrošaču, umjesto da u odnosu na njega u potpunosti izuzme iz primjene tu odredbu (presuda Asbeek Brusse i de Man Garabito, EU:C:2013:341, t. 59.).

30 Osim toga, s obzirom na narav i važnost javnog interesa koji se temelji na zaštiti potrošača, koji se nalaze u slabijem položaju u odnosu na trgovce, Direktiva 93/13 državama članicama nameće, kao što to proizlazi iz njezinog članka 7. stavka 1., tumačenog u vezi s njezinom uvodnom izjavom 24., da osiguraju primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnoga korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koje trgovci sklapaju s potrošačima (presude Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, t. 68. kao i Kásler i Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, t. 78.).

31 Ako bi nacionalni sud mogao izmijeniti sadržaj nepoštenih uvjeta, takva nadležnost mogla bi ugroziti ostvarenje dugoročnog cilja iz članka 7. Direktive 93/13. Naime, takvom bi se nadležnošću doprinijelo otklanjanju preventivnog učinka na trgovce, koji postoji samom činjenicom neprimjene takvih nepoštenih uvjeta na potrošače, jer bi ti trgovci i dalje bili u iskušenju upotrijebiti spomenute uvjete, svjesni činjenice da čak i ako se ti uvjeti proglašeni ništetnima, nacionalni sud svejedno može prilagoditi ugovor u mjeri u kojoj je to potrebno, na način da time zaštiti interes spomenutih trgovaca (presude Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, t. 69. kao i Kásler i Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, t. 79.).

- 32 S obzirom na prethodna razmatranja, Sud je presudio da je članku 6. stavku 1. Direktive 93/13 protivno pravilo nacionalnog prava koje nacionalnom sudu omogućava da, kada utvrdi ništetnost nepoštenog uvjeta u ugovoru sklopljenom između trgovca i potrošača, prilagodi ugovor tako da izmijeni sadržaj tog uvjeta (presude Banco Español de Crédito, EU:C:2012:349, t. 73. kao i Kásler i Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, t. 77.).
- 33 Točno je da je Sud također priznao mogućnost da nacionalni sud nepošteni uvjet zamijeni dispozitivnom odredbom nacionalnog prava, pod uvjetom da ta zamjena bude u skladu s ciljem članka 6. stavka 1. Direktive 93/13 i omogućava uspostavljanje stvarne ravnoteže između prava i obveza ugovornih stranaka. Međutim, ta mogućnost ograničena je na slučajeve u kojima nacionalni sud zbog nevaljanosti nepoštenog uvjeta mora u cijelosti poništiti ugovor, čime potrošača izlaže za njega nepovoljnim posljedicama (vidjeti u tom smislu Kásler i Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, t. 82. do 84.)
- 34 U glavnim predmetima, međutim, uz pridržaj da sud koji je uputio zahtjev treba obaviti provjere u tom pogledu, poništenje ugovornih odredaba o kojima je riječ ne može imati nepovoljne posljedice za potrošača jer će iznositi zbog kojih su hipotekarni ovršni postupci pokrenuti bez povećanja primjenom zatezne kamate predviđene tim odredbama nužno biti manji.
- 35 Nakon što su ponovno istaknuta ta načela, valja utvrditi da iz odluka kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da druga prijelazna odredba Zakona 1/2013 propisuje smanjenje zatezne kamate kod zajmova ili kredita radi kupnje nekretnine za vlastito stanovanje, koji su osigurani hipotekama zasnovanim na tom stanu. Njime se također propisuje da se u ovršnim postupcima ili postupcima izvansudske prodaje koji su pokrenuti i nisu dovršeni do dana stupanja na snagu tog zakona, 15. svibnja 2013., te u postupcima u kojima je iznos zbog kojeg je zatraženo određivanje ovrhe ili izvansudske prodaje već utvrđen, taj iznos mora ponovno obračunati, primjenjujući zateznu kamatnu stopu koja ne prelazi trostruki iznos zakonske kamatne stope, ako je zatezna kamatna stopa predviđena hipotekarnim ugovorom viša od te stope.
- 36 Kao što su to istaknuli španjolska vlada u svojim podnescima i tijekom rasprave te nezavisni odvjetnik u točkama 38. i 39. svojeg mišljenja, područje primjene druge prijelazne odredbe Zakona 1/2013 obuhvaća sve ugovore o hipotekarnom zajmu i razlikuje se od onog Direktive 93/13, koje se odnosi samo na nepoštene uvjete uključene u ugovore između trgovaca i potrošača. Slijedi da obveza poštovanja gornje granice zatezne kamatne stope, koja odgovara trostrukom iznosu zakonske kamatne stope, kako ju je odredio zakonodavac, ne ugrožava ocjenu nepoštenosti uvjeta u pogledu zatezne kamate koju obavlja sud.
- 37 U tom kontekstu valja podsjetiti da se u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 93/13 nepoštenost ugovorne odredbe procjenjuje tako da se u obzir uzimaju narav robe ili usluga na koje se ugovor odnosi kao i sve popratne okolnosti koje su postojale u vrijeme sklapanja ugovora. Iz toga proizlazi da se u tom smislu također moraju procijeniti posljedice koje navedena ugovorna odredba može imati u okviru nacionalnog prava koje se primjenjuje na ugovor, a to podrazumijeva ispitivanje nacionalnog pravnog sustava (vidjeti rješenje Sebestyén, C-342/13, EU:C:2014:1857, t. 29. i navedenu sudsku praksu).
- 38 Nadalje, u tom pogledu valja podsjetiti da je nacionalni sud koji postupa u sporu isključivo između pojedinaca dužan, kad primjenjuje odredbe unutaršnjeg prava, uzeti u obzir sveukupnost pravila nacionalnog prava i tumačiti ih u najvećoj mogućoj mjeri u svjetlu teksta i cilja mjerodavne direktive, radi postizanja rješenja usklađenog s njezinim ciljem (presuda Kásler i Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, t. 64.).

- 39 Slijedom toga, treba smatrati da s obzirom na to da druga prijelazna odredba Zakona 1/2013 ne sprečava nacionalni sud, koji je suočen s nepoštenim uvjetom, da izvrši svoju funkciju tako da spomenuti uvjet izuzme iz primjene, primjena takve odredbe nacionalnog prava nije protivna Direktivi 93/13.
- 40 To osobito znači, s jedne strane, da kada je nacionalni sud suočen s ugovornom odredbom koja se odnosi na zateznu kamatu čija je stopa niža od one predviđene drugom prijelaznom odredbom Zakona 1/2013, određivanje te zakonske gornje granice ne sprečava spomenuti sud da tu odredbu ocijeni nepoštenom, ako je to slučaj, u smislu članka 3. Direktive 93/13. Zatezna kamatna stopa koja je niža od trostruke zakonske stope ne može se nužno smatrati poštenom u smislu te direktive.
- 41 S druge strane, ako je stopa zatezne kamate određene odredbom ugovora o hipotekarnom zajmu viša od stope propisane drugom prijelaznom odredbom Zakona 1/2013 i mora se, u skladu s tom odredbom, smanjiti, takva okolnost ne smije spriječiti nacionalni sud u tome da, osim te mjere ublažavanja, izvede, s obzirom na Direktivu 93/13, sve posljedice eventualne nepoštenosti ugovorne odredbe koja sadrži tu stopu, poništavajući ju ako je to potrebno.
- 42 Slijedom navedenoga, iz svih prethodnih razmatranja slijedi da članak 6. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti u smislu da mu nije protivna odredba nacionalnog prava u skladu s kojom nacionalni sud pred kojim je pokrenut hipotekarni ovršni postupak mora ponovno obračunati iznose koji se duguju na temelju uvjeta u ugovoru o hipotekarnom zajmu koji predviđa zateznu kamatnu stopu koja je triput veća od zakonske stope, kako visina spomenute kamate ne bi prelazila tu gornju granicu, pod uvjetom da primjena te odredbe nacionalnog prava:
- ne ugrožava ocjenu nepoštenosti takvog uvjeta koju obavlja sud i
  - ne sprečava taj sud da spomenuti uvjet izuzme iz primjene ako utvrdi da je „nepošten“ u smislu članka 3. stavka 1. te direktive.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 6. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti u smislu da mu nije protivna odredba nacionalnog prava u skladu s kojom nacionalni sud pred kojim je pokrenut hipotekarni ovršni postupak mora ponovno obračunati iznose koji se duguju na temelju uvjeta u ugovoru o hipotekarnom zajmu koji predviđa zateznu kamatnu stopu koja je triput veća od zakonske stope, kako visina spomenute kamate ne bi prelazila tu gornju granicu, pod uvjetom da primjena te odredbe nacionalnog prava:

- **ne ugrožava ocjenu nepoštenosti takvog uvjeta koju obavlja sud i**
- **ne sprečava taj sud da spomenuti uvjet izuzme iz primjene ako utvrdi da je „nepošten“ u smislu članka 3. stavka 1. te direktive.**

Potpisi